

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14337,Ruch-Solidarnosci-Rodzin.html>
2022-12-04, 01:54

Ruch Solidarności Rodzin

Ruch Solidarności Rodzin. Inicjatywa zorganizowania samopomocy społecznej, rozumianej nie tylko w znaczeniu charytatywnym, materialnym, lecz również w sferze nawiązania zerwanych w czasach PRL więzi międzyludzkich w społecznościach lokalnych. Zapoczątkowana w V 1981 w Regionie Środkowo-Wschodnim, w środowisku związkowców akademickich UMCS i KUL.

17 V 1981 I WZD Regionu Środkowo-Wschodniego w Świdniku przyjęło uchwałę „O najpilniejszej pomocy dla rodzin”. Wobec narastającego zagrożenia zjawiskiem głodu i ubóstwa, zobowiązano ZR i Komisje Zakładowe do zorganizowania pomocy dla najbardziej poszkodowanych grup pracowników i ich rodzin. 29 V 1981 Zarząd Regionu przyjął uchwałę „w sprawie polityki rodzinnej”. Ośrodkowi Badań Społecznych zlecono opracowanie kartoteki informacyjnej o istniejących potrzebach w zakresie pomocy materialnej. Dystrybucji środków dokonywano w oparciu o zgłoszenia przyjmowane od komisji zakładowych i zgromadzone informacje. Powołano zespół społecznych kuratorów dla rodzin specjalnej troski. Utworzono także działający społecznie zespół konsultacyjny przy ZR, który funkcjonował w następnych miesiącach jako Zespół (Rada) ds. Rodziny. W jego pracach uczestniczyli: doc. Jerzy Bartmiński (UMCS), doc. Maria Gałkowska (KUL), redaktor Czesław Dąbrowski (PAX), doc. Ewa Jabłońska-Deptuła (KUL), ks. Marcin Jankiewicz, prof. Zofia Sękowska (UMCS), inż. Janusz Karpiński (ZR), redaktor Barbara Jurkowska, dr Elżbieta Teske (UMCS) i Bronisława Strojnowska.

Rada ds. Rodziny zainicjowała powstawanie ruchu o nazwie Solidarność Rodzin. Inspiracji działań szukano m.in. w społecznej nauce Kościoła. Ruch zapoczątkowano w nowych dzielnicach mieszkaniowych lub w parafiach obejmujących takie dzielnice. Z założenia, ruch miał się różnić od typowych

działań charytatywnych, opierając się na zasadzie czynnego partnerstwa i starał się zapobiegać utrwalaniu się w społeczeństwie postaw biernego oczekiwania. 21 VI 1981 powstał w Lublinie pierwszy osiedlowy zespół Solidarności Rodzin, przy kościele oo. salezjanów na osiedlu Kalinowszczyzna. W następnych miesiącach Zespół ds. Rodziny utworzył kilka kolejnych zespołów na terenie parafii i osiedli. 30 VII 1981 Zarząd Regionu powołał Fundusz Zapomogowy Solidarności, będący próbą odpowiedzi na pogłębiające się ubożenie wielu rodzin. Funduszem dysponował powołany w tym celu przez ZR Zespół Najpilniejszej Pomocy, ściśle związany z zespołami Solidarności Rodzin. Istotną rolę w dystrybucji pomocy odegrała współpraca z Niezależnym Ruchem Harcerskim. Zespół do Spraw Rodziny, we współpracy z Kurią Biskupią i Urzędem Wojewódzkim, podjął inicjatywę budowy i uruchomienia Pomnika Dziecka Urodzonego – Domu Samotnej Matki. Zabezpieczeniem finansowym przedsięwzięcia była pożyczka udzielona decyzją Prezydium Zarządu Regionu (ideę zrealizowano w 1984 pod auspicjami Kościoła).

Ideę Ruchu Solidarności Rodzin wprowadzono do Uchwały Programowej „S” przyjętej przez I KZD w Gdańsku. Jednocześnie w Statucie „S” wpisano zasadę, że inicjowanie samopomocy jest statutowym obowiązkiem członków „S”. W XI 1981 Zarząd Regionu wydrukował broszurę „Ruch Solidarności Rodzin” z materiałami programowymi, przygotowaną na zaplanowany w Lublinie ogólnopolski zjazd ruchu. Przygotowania przerwał stan wojenny. Nakład broszury przejęty został przez SB.

Zapoczątkowane działania ruchu kontynuowano w warunkach podziemnych po 13 XII 1981.

Marcin Dąbrowski

[Region Środkowo-Wschodni, Lublin](#)

[Poprzedni](#)

[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)